

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

L.dz.DDI-1-411/63/788/2002/PŁ

Warszawa, 13 grudnia 2002 r.

DECYZJA Nr DDI-108/02

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Energetyki Poznańskiej S.A. z siedzibą w Poznaniu z:

- Energetyką Szczecińską S.A. z siedzibą w Szczecinie,
 - Zakładem Energetycznym Gorzów S.A. z siedzibą w Gorzowie,
 - Zakładem Energetycznym Bydgoszcz S.A. z siedzibą w Bydgoszczy,
 - Zielonogórskimi Zakładami Energetycznymi S.A. z siedzibą w Zielonej Górze,
- w drodze przeniesienia całego majątku tych spółek na Energetykę Poznańską S.A., w zamian za jej akcje.

UZASADNIENIE

W dniu 24 października 2002 roku do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło od

- a) Energetyki Poznańskiej S.A. z siedzibą w Poznaniu (zwanej dalej EPSA),
- b) Energetyki Szczecińskiej S.A. z siedzibą w Szczecinie (zwanej dalej ESSA),
- c) Zakładu Energetycznego Gorzów S.A. z siedzibą w Gorzowie (zwanej dalej ZEGSA),
- d) Zakładu Energetycznego Bydgoszcz S.A. z siedzibą w Bydgoszczy (zwanej dalej ZEBSA),
- e) Zielonogórskich Zakładów Energetycznych S.A. z siedzibą w Zielonej Górze (zwanej dalej ZZESA),

zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na inkorporacji przez Energetykę Poznańską S.A. spółek wymienionych w pkt b) – e).

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał 50 mln euro, tj. wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i*

konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą antymonopolową,

- łączenie się przez przejęcie (art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.) wchodzi w zakres pojęciowy połączenia dwóch lub więcej samodzielnych przedsiębiorców, co jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 30 października 2002 r.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu oraz uzupełnionych w trakcie postępowania wynika, iż transakcja została zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej, gdyż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy wszystkich uczestników koncentracji zaplanowane są na 17 grudnia 2002 roku. Mają one podjąć uchwały o połączeniu, a po doręczeniu decyzji Prezesa UOKiK nastąpić ma ewentualne zgłoszenie tychże uchwał do sądu rejestrowego. Tak więc czynność ta uzależniona jest od wyrażenia zgody na przedmiotową koncentrację przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Opis transakcji.

Zamierzona koncentracja wypełnia przesłanki art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej. Nastąpi ona zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h., który nazywa ten typ połączenia jako łączenie przez przejęcie. Polega on na przeniesieniu całego majątku spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) w zamian za udziały lub akcje, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej. W tym wypadku spółkami przejmowanymi są ESSA, ZEGSA, ZEBSA oraz ZZESA. Przejmie je EPSA. Spółki przejmowane zostaną rozwiązane, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w dniu wykreślenia z rejestru. Połączenie nastąpi z dniem wpisania połączenia do rejestru właściwego według siedziby EPSA. Wpis ten wywoła skutek wykreślenia spółek przejmowanych. EPSA wstąpi z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki ESSA, ZEGSA, ZEBSA oraz ZZESA.

Przyczyny transakcji.

Transakcja ta stanowi wypełnienie decyzji Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 lipca 2002r. (sygn. MSP/DNWII/4979/GB/02). Dokument ten został sporządzony jako konkretyzacja przyjętej przez Rząd „*Korekty założeń polityki energetycznej Polski do 2020 roku*”. Jednym z celów „*Korekty...*” było stworzenie w podsektorze dystrybucji silnych podmiotów, które zdolne będą konkurować na wolnym rynku energii

elektrycznej. Dalszą konkretyzacją tych założeń był – przygotowany przez Ministra Skarbu Państwa i przyjęty w grudniu 2002 r. przez Komitet Rady Ministrów - *Program Realizacji Polityki Właścicielskiej Ministra Skarbu Państwa w Odniesieniu do Sektora Elektroenergetycznego*”, który określił projektowany kształt elektroenergetycznego sektora dystrybucyjnego. Zgodnie z „*Programem Realizacji Polityki Właścicielskiej...*” EPSA ma stanowić ośrodek koncentracyjny dla innych spółek dystrybucyjnych z północno-zachodniej Polski.

Konsolidacja zakładana przez Ministra Skarbu Państwa ma zapewnić podniesienie wartości majątku przeznaczonego do prywatyzacji. Sytuacja ekonomiczna podsektora dystrybucji energii elektrycznej sprawia, że spółki dystrybucyjne stanęły przed nagłym problemem poszukiwania alternatywnych możliwości rozwojowych, zwłaszcza w obliczu zmian w sektorze i konieczności wzrostu efektywności podejmowanych działań. Liberalizacja rynku energii osłabia pozycję spółek dystrybucyjnych, a tym samym, w przypadku braku wdrożenia zmian, obniża się ich wartość rynkowa, co ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia procesów prywatyzacyjnych. Jednym ze sposobów pozwalających na podniesienie wartości spółek dystrybucyjnych i ustabilizowanie ich pozycji na rynku energii elektrycznej jest ich pozioma konsolidacja i pionowa restrukturyzacja. O konieczności przeprowadzenia tych procesów i wyborze metod szczegółowych przesądzają – w ocenie Wnioskodawców - następujące determinanty:

- ✓ trendy światowe ugruntowane w branży energetycznej (m.in. łączenie się i akwizycja spółek);
- ✓ założenie osiągnięcia efektu skali i synergii (nowe technologie, metody, środki oraz instrumenty prawne i organizacyjne umożliwiające zmniejszenie kosztów);
- ✓ podniesienie wartości spółek przed ich prywatyzacją (zrestrukturyzowanie spółek przed prywatyzacją zdecydowanie podnosi ich wartość);
- ✓ obniżenie kosztów oraz podniesienie efektywności i skuteczności obsługi klienta (koszty ogólne przygotowania oraz wdrożenia wspólnego bilingu);
- ✓ uzyskanie dla spółek obrotu wydzielonych po konsolidacji wystarczająco silnej pozycji na rynku konkurencyjnym.

Ponadto Wnioskodawcy uparują w niniejszej koncentracji następujące korzyści:

- ✓ efekt synergii i efekt skali;
- ✓ obniżenie kosztów systemowych,
- ✓ wzrost potencjału negocjacyjnego,
- ✓ dywersyfikacja ryzyka.

Uczestnicy koncentracji.

Energetyka Poznańska S.A. jest spółką akcyjną Skarbu Państwa. Strona prowadzi przede wszystkim działalność w zakresie:

- przesyłania energii elektrycznej,
- dystrybucji energii elektrycznej,
- obrotu energią elektryczną

EPSA posiada 16 spółek zależnych. Wykaz tych spółek przedstawia poniższa tabela.

Wykaz spółek zależnych Energetyki Poznańskiej S.A.					
Lp.	Nazwa Spółki	Podstawowy przedmiot działania Spółki	Udziałowcy / Akcjonariusze		
			Nazwa	Wartość udziałów/ akcji	udział w kapitale zakt. w %
1.	BHU S.A.	Działalność handlowa: hurtowa i detaliczna materiałami elektroenergetycznymi	Energetyka Poznańska S.A. Energetyka Kaliska S.A. EP BUT SA EP Zakład Transportu Sp. z o.o.		
2.	Energetyka Poznańska Biuro Usług Technicznych S.A.	Projektowanie, remonty, konserwacja sieci energetycznych, usługi z zakresu informatyki i telekomunikacji	Energetyka Poznańska S.A. BHU SA EP Zakład Transportu Sp. z o.o.		
3.	Energetyka Poznańska Hotel Edison Sp. z o.o.	Działalność hotelarska, gastronomiczna, szkoleniowa	Energetyka Poznańska S.A.		
4.	Energetyka Poznańska Zakład Oświetlenia Drogowego Sp. z o.o.	Eksploatacja, remonty, modernizacje oświetlenia dróg, parków, osiedli, parkingów, stadionów	Energetyka Poznańska S.A.		
5.	Energetyka Poznańska Zakład Inwestycji Energetycznych INVECO Sp. z o.o.	Kompleksowe usługi projektowe, modernizacje i remonty sieci energetycznych, nadzory budowlane	Energetyka Poznańska S.A.		
6.	Energetyka Poznańska Zakład Transportu Sp. z o.o.	Serwis i naprawa środków transportu, usługi transportowe, stacja kontroli pojazdów	Energetyka Poznańska S.A.		
7.	Energetyka Wysokich i Najwyższych Napięć EWINN Sp. z o.o.	Eksploatacja, remonty, modernizacje urządzeń i sieci energetycznych wysokich i najwyższych napięć	Energetyka Poznańska S.A. PSE Zachód Sp. z o.o.		
8.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjno-Handlowe ENERGO-PAFAL Sp. z o.o.	Produkcja, naprawy, legalizacja, wzorcowanie liczników energii elektrycznej i zegarów sterujących	Energetyka Poznańska S.A. FAP PAFAL S.A.		
9.	Energetyka Poznańska Zakład Elektrowni Wodnych Sp. z o.o.	Wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej, usługi związane z eksploatacją elektrowni wodnych	Energetyka Poznańska S.A.		
10.	COGEN Sp. z o.o.	Wytwarzanie skojarzonej energii elektrycznej i ciepłej	Energetyka Poznańska S.A. EDON International (Holandia)		

11.	Energetyka Poznańska Przedsiębiorstwo Usług Energetycznych ENERGOBUD Poznań Sp. z o.o.	Projektowanie, budowa, remonty, modernizacje sieci energetycznych, wykonawstwo instalacji elektrycznych i przyłączy energetycznych	Energetyka Poznańska S.A.
12.	Energetyka Poznańska Przedsiębiorstwo Usług Energetycznych ENERGOBUD Leszno Sp. z o.o.	Projektowanie, budowa, remonty, modernizacje sieci energetycznych, wykonawstwo instalacji elektrycznych i przyłączy energetycznych	Energetyka Poznańska S.A.
13.	Energetyka Poznańska Przedsiębiorstwo Usług Energetycznych ENERGOBUD Piła Sp. z o.o.	Projektowanie, budowa, remonty, modernizacje sieci energetycznych, wykonawstwo instalacji elektrycznych i przyłączy energetycznych	Energetyka Poznańska S.A.
14.	Energetyka Poznańska Przedsiębiorstwo Usług Energetycznych ENERGOBUD Gniezno Sp. z o.o.	Projektowanie, budowa, remonty, modernizacje sieci energetycznych, wykonawstwo instalacji elektrycznych i przyłączy energetycznych	Energetyka Poznańska S.A.
15.	EnergoPartner Wielkopolska Sp. z o.o.	Obsługa odbiorców strategicznych, pośrednictwo w obrocie energią elektryczną	Energetyka Poznańska S.A.
16.	Energetyka Poznańska Zakład Obsługi Socjalnej ENERGO-TOUR Sp. z o.o.	Usługi hotelarskie, campingowe, wczasy, kolonie, imprezy sportowe, usługi turystyczne oraz związane z ochroną zdrowia, obsługa socjalna	Energetyka Poznańska S.A. NSZZ Solidarność KZ nr 383 Zw. Zaw. Pracowników EP S.A.

Jak z powyższego wynika większość spółek zależnych Energetyki Poznańskiej S.A. prowadzi działalność wspierającą przesył, obrót i dystrybucję energii elektrycznej.

Energetyka Szczecińska S.A. jest spółką akcyjną Skarbu Państwa. Strona prowadzi przede wszystkim działalność w zakresie:

- przesyłania energii elektrycznej,
- dystrybucji energii elektrycznej,
- obrotu energią elektryczną

ESSA posiada trzy spółki zależne. Wykaz tych spółek przedstawia poniższa tabela.

Wykaz spółek zależnych Energetyki Szczecińskiej S.A.

Lp.	Nazwa Spółki	Podstawowy przedmiot działania Spółki	Udziałowcy / Akcjonariusze		
			Nazwa	Wartość udziałów/ akcji	udział w kapitale zakt. w %
1.	Energetyka Szczecińska P.U.P.H. "Elmas" sp. z o.o. Maszewo	naprawa, wzorcowanie i legalizacja liczników energii elektrycznej	ESSA		
2.	ES Zespół Elektrowni Wodnych Płoty Sp. z o.o.	nadzór i konserwacja urządzeń elektroenergetycznych	ESSA		
3.	Zakład Energetyczny Szczecin Oświetlenie Ulic Sp. zo.o.	Konserwacja sieci oświetlenia ulicznego	ESSA		

Wszystkie spółki zależne Energetyki Szczecińskiej S.A. prowadzą działalność związaną z głównym przedmiotem działalności ESSA, czyli przesyłem, dystrybucją oraz obrotem energią elektryczną.

Zakład Energetyczny Bydgoszcz S.A. jest spółką akcyjną Skarbu Państwa. Strona prowadzi przede wszystkim działalność w zakresie:

- przesyłania energii elektrycznej,
- dystrybucji energii elektrycznej,
- obrotu energią elektryczną

ZEB S.A. posiada dwie spółki zależne, których przedmiot działalności oraz strukturę, przedstawia poniższa tabela.

Wykaz spółek zależnych Zakładu Energetycznego Bydgoszcz S.A.

Lp.	Nazwa Spółki	Podstawowy przedmiot działania Spółki	Udziałowcy / Akcjonariusze		
			Nazwa	Wartość udziałów/akcji	udział w kapitale zakł. w %
1.	Elektrownie Wodne Sp. z o.o.	wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, usługi w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji urządzeń elektrycznych i energetycznych, pobór, uzdatnianie i rozpraszanie wody, wykonywanie robót budowlanych sieci i urządzeń elektroenergetycznych, wykonywanie instalacji elektrycznych i wodno-kanalizacyjnych, świadczenie usług transportowych	Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA		
2.	STEREN Sp. z o.o.	transmisja danych i teleinformatyka, produkcja, instalowanie, naprawa i konserwacja urządzeń sterowania drogą radiową, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji liczników energii elektrycznej, ciepłej wody i gazu, usługi telekomunikacyjne, działalność usługowa polegająca na kontroli instalacji i układów pomiarowych, odczytach liczników oraz wykrywaniu nielegalnego poboru energii elektrycznej, ciepłej wody i gazu.	Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA TELMAX S.A. PTPIREE PHPU MARGOT-Engineering		

Obie spółki zależne Zakładu Energetyczny Bydgoszcz S.A. prowadzą przede wszystkim działalność związaną z głównym przedmiotem działania ZEBSA, czyli przesyłem, dystrybucją oraz obrotem energią elektryczną.

Zakład Energetyczny Gorzów S.A. jest spółką akcyjną Skarbu Państwa. Strona prowadzi przede wszystkim działalność w zakresie:

- przesyłania energii elektrycznej,
- dystrybucji energii elektrycznej,
- obrotu energią elektryczną

ZEGSA posiada 5 spółek zależnych. Wykaz tych spółek przedstawia poniższa tabela.

Wykaz spółek zależnych Zakładu Energetycznego Gorzów S.A.

Lp.	Nazwa Spółki	Podstawowy przedmiot działania Spółki	Udziałowcy / Akcjonariusze		
			Nazwa	Wartość udziałów/ akcji	udział w kapitale zakł. w %
1.	Zakład Usług Technicznych "ELZUT" Sp. z o.o.	1. Usługi projektowe, 2. Usługi budowlano-montażowe i remontowe, 3. Usługi eksploatacyjne w zakresie sieci elektroenergetycznych, 4. Handel artykułami przemysłowymi, 5. Eksport-import towarów w zakresach wym w pkt. 1-4.	ZEG S.A.		
2.	Zakład Remontowo-Budowlany "ENERGOBUD" Sp. z o.o.	1. Wykonawstwo robót budowlanych, montażowych i instalacyjnych, 2. Nadzór inwestycyjny i remontowy obiektów budowlanych i elektroenergetycznych, 3. Opracowywanie instrukcji eksploatacyjnych dla urządzeń i instalacji technicznych, 4. Świadczenie usług p.poż. i sprzętowych, 5. Handel materiałami budowlanymi.	ZEG S.A.		
3.	Zakład Usług Przewozowych ENERGOTRANS Sp. z o.o.	1. Usługi transportowe, 2. Usługi świadczone maszynami specjalistycznymi, 3. Usługi w zakresie rozliczeń środków transportowych i sprzętu specjalistycznego, 4. Sprzedaż paliw, olejów, płynów użytkowych oraz akcesoriów samochodowych, 5. Świadczenie usług konsultingowych, marketingowych, reklamowych i promocyjnych oraz częściowe usługi remontowe obiektów stacji paliw.	ZEG S.A.		
4.	Zakład Usług Motoryzacyjnych "ENERGOAUTO" Sp. z o.o.	1. Naprawy pojazdów i sprzętu specjalistycznego na pojazdach, 2. Naprawy gwarancyjne samochodów w ramach podpisanych umów serwisowych, 3. Wykonywanie badań technicznych pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, 4. Usługi diagnostyczne silników i podwozi pojazdów samochodowych, 5. Sprzedaż części zamiennych, ogumienia i akcesoriów samochodowych, 6. Mycie pojazdów i sprzętu specjalistycznego na pojazdach, 7. Usługi konsultingowe.	ZEG S.A.		

5.	Zakład Elektrowni Wodnych "ENERGOZEW" Sp. z o.o.	1. Pełny zakres prac eksploatacyjnych świadczonych na rzecz Elektrowni Wodnych należących do ZEG S.A. 2. Doradztwo techniczne, projektowanie, wykonawstwo i uruchamianie układów elektrycznych w małych elektrowniach wodnych, 3. Opracowywanie instrukcji i ocen technicznych układów elektrycznych odnawialnych źródeł energii, 4. Sprawowanie nadzoru i prowadzenie eksploatacji odnawialnych źródeł energii.	ZEG S.A.
----	--	---	----------

Jak z powyższego zestawienia wynika większość spółek zależnych Zakładu Energetycznego Gorzów S.A. prowadzi działalność wspierającą przesył, obrót i dystrybucję energii elektrycznej.

Zielonogórskie Zakłady Energetyczne S.A. są spółką akcyjną Skarbu Państwa. Strona prowadzi przede wszystkim działalność w zakresie:

- przesyłania energii elektrycznej,
- dystrybucji energii elektrycznej,
- obrotu energią elektryczną

ZZE SA posiada 6 spółek zależnych. Wykaz tych spółek przedstawia poniższa tabela.

WYKAZ SPÓŁEK ZALEŻNYCH ZIELONOGÓRSKICH ZAKŁADÓW ENERGETYCZNYCH S.A.					
L.P.	NAZWA SPÓŁKI	PODSTAWOWY PRZEDMIOT DZIAŁANIA SPÓŁKI	UDZIAŁOWCY		
			NAZWA	WARTOŚĆ UDZIAŁÓWA KCJI	UDZIAŁ W KAPITALE ZAKŁADOWYM
1.	Biuro Handlowo-Usługowe ZZE S.A. „ELMAR” sp. z o.o.	Kompleksowa obsługa inwestycji elektroenergetycznych i oświetleniowych	ZZE S.A.		
2.	Zakład Usług Teleinformatycznych ZZE S.A. „ITSERWIS” sp. z o.o.	Kompleksowa obsługa w zakresie informatyki i telekomunikacji	ZZE S.A.		
3.	Zakład Handlowo-Usługowy „AUTO-STYL” ZZE S.A. sp. z o.o.	Sprzedaż samochodów osobowych i dostawczych (spółka jest autoryzowanym dealerem VW i Seat)	ZZE S.A.		
4.	Zakład Usługowo-Handlowy „HURTUS” ZZE S.A. sp. z o.o.	Naprawa i konserwacja urządzeń pomiarowych i sterujących, legalizacja i monitoring urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych	ZZE S.A.		
5.	Zakład Usług Finansowych ZZE S.A. „ENERFIN” sp. z o.o.	Leasing operacyjny i finansowy	ZZE S.A.		
6.	Zakład Usług Technicznych ZZE S.A. „ENTECH” sp. z o.o.	Projektowanie z zakresu automatyki, zabezpieczeń i pomiarów maszyn i urządzeń elektrycznych	ZZE S.A.		

Większość spółek zależnych Zielonogórskich Zakładów Energetycznych S.A. zajmuje się działalnością związaną z przesyłem, obrotem i dystrybucją energią elektryczną. Jednak powyższe zestawienie zwraca uwagę wskazując, że ZZESA prowadzi również działalność uboczną, która w żaden sposób nie wspiera działalności podstawowej.

Rynek właściwy dla sprawy.

1. Rynek energii elektrycznej.

Sektor elektroenergetyczny składa się z trzech podsektorów:

- ✓ wytwarzania,
- ✓ przesyłu i dystrybucji oraz
- ✓ obrotu.

Podsektor wytwarzania to przede wszystkim 17 wielkich zawodowych elektrowni oraz 16 elektrociepłowni o charakterze systemowym (oprócz nich funkcjonują mniejsze elektrownie i elektrociepłownie zawodowe oraz przemysłowe). Do dnia 30 listopada 2002 r. Prezes URE wydał 123 koncesje na wytwarzanie energii elektrycznej.

Do podsektora przesyłu należy sieć linii energetycznych najwyższych napięć wraz ze stacjami i podstacjami. Krajowym operatorem systemu przesyłowego są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Dystrybucja energii elektrycznej odbywa się poprzez system sieci rozdzielczych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, zorganizowany w 33 spółki dystrybucyjne (do których należą m.in. uczestnicy niniejszej koncentracji) oraz zintegrowane z nimi małe elektrownie i elektrociepłownie. Do dnia 30 listopada 2002 r. Prezes URE wydał 220 koncesji na przesył i dystrybucję.

Elektroenergetyka funkcjonuje w warunkach monopolu. Monopol naturalny (sieciowy) odnosi się do działalności w zakresie przesyłania i dystrybucji. Przesyłanie i dystrybucja uważane są za sfery, w których konkurencja jest wręcz niemożliwa, bowiem z oczywistych względów budowanie dwóch lub więcej równoległych sieci jest ekonomicznie nieuzasadnione. Natomiast wytwarzanie i obrót uważa się za potencjalnie konkurencyjne.

Uwzględniając proces wdrażania rynku konkurencyjnego w sektorze wytwarzania energii elektrycznej Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uznał przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem i obrotem energią elektryczną za działające na rynku konkurencyjnym. W związku z tym z dniem 1 lipca 2001 roku zwolnił przedsiębiorstwa posiadające koncesje na wytwarzanie lub obrót energią elektryczną z obowiązku przedkładania do zatwierdzania taryf dla energii elektrycznej. Zwolnienie to nie dotyczy przedsiębiorstw wytwarzających energię elektryczną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła i przedsiębiorstw energetycznych,

posiadających jednocześnie koncesję na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej w odniesieniu do energii sprzedawanej odbiorcom końcowym przyłączonym bezpośrednio do sieci tych przedsiębiorstw.

Do dnia 30 listopada 2002 r. Prezes URE wydał 288 koncesji na obrót energią elektryczną.

Jedną z zasad mających na celu wdrożenie rynku energii elektrycznej jest prawo do usługi przesyłowej dla odbiorców końcowych (zasada TPA). Prawo to pozwala odbiorcy na bezpośredni zakup energii u wytwórców, branie udziału w rynku giełdowym oraz daje możliwość skorzystania z usług przedsiębiorstw obrotu energią. Mechanizm ten ma zapewniać konkurencyjność w dostawach energii elektrycznej dla odbiorców końcowych.

W dotychczasowej praktyce zasada TPA funkcjonuje jednak w sposób bardzo ograniczony. Podstawowe bariery utrudniające jej wdrożenie to przede wszystkim brak opłacalności oraz brak wypracowanych reguł zawierania takich umów, co powoduje stan niepewności wśród przedsiębiorców korzystających z tej zasady. Jak wynika z uzyskanych informacji, w 2001 r. spośród ok. 140 podmiotów uprawnionych do korzystania z usług przesyłowych tylko kilkanaście, zawarło stosowne umowy pozwalające na korzystanie z zasady TPA. W chwili obecnej z zasady TPA korzysta zaledwie kilku na około 600 odbiorców uprawnionych.

Istotny wpływ na rynek energii elektrycznej ma energia droższa, do której zakupu dystrybutorzy zobowiązani, a pochodząca z:

- ✓ z kontraktów długoterminowych (KDT) zawartych między Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi S.A. a wytwórcami,
- ✓ wytwarzanej w skojarzeniu,
- ✓ tzw. „zielonej” (ze źródeł odnawialnych).

Obowiązkiem zakupu objęte jest łącznie ponad 60 % całości wyprodukowanej energii w Polsce. Zjawisko to powoduje niemożność zakupu energii po cenie kształtowanej poprzez mechanizmy konkurencyjne, a tym samym niweluje korzyści uczestnictwa w TPA.

Istotnym czynnikiem utrudniającym wprowadzenie konkurencyjnego rynku energii elektrycznej jest zwłaszcza sprawa kontraktów długoterminowych zawartych w celu pozyskania środków zewnętrznych na przeprowadzenie procesu odtworzenia i modernizacji bazy wytwórczej polskiej elektroenergetyki oraz pozwalających na spełnienie norm ochrony środowiska wynikających z ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. do 31 grudnia 1998 roku zawarły 35 kontraktów długoterminowych. Kontrakty długoterminowe ograniczają w znacznym stopniu możliwości wdrożenia konkurencyjnego rynku energii. Zobowiązują one, bowiem Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. do zakupu całej energii wyprodukowanej w ramach tych kontraktów po określonej w kontraktach cenie. Energia z PSE trafia z kolei do spółek dystrybucyjnych i w efekcie do odbiorców końcowych.

Międzyresortowy Zespół do spraw Rynku Energii Elektrycznej przyjął do swoich prac koncepcję restrukturyzacji kontraktów długoterminowych polegającą na likwidacji części tych kontraktów poprzez konsolidację wytwórców – stron

kontraktów oraz sekurytyzację zobowiązań pozostałych wytwórców. Szczegółowe rozwiązania realizacji tej koncepcji są aktualnie opracowywane.

Stwierdzić należy, że nadal w Polsce w sektorze elektroenergetycznym nie mamy do czynienia z rynkiem konkurencyjnym, gdzie w wyniku wolnej gry popytu i podaży zostaje wyznaczona obiektywna cena transakcji, gdzie odbiorca a nie sprzedawca decyduje ile towaru i od kogo kupi. Jednak powstanie rynku konkurencyjnego jest złożonym i długotrwałym procesem. W Polsce proces budowy rynku dopiero się rozpoczyna. Rozwijają się hurtowe rynki obrotu energią, powstał rynek bilansowy, wytworzyła się konkurencja pomiędzy wytwórcami energii oraz pomiędzy odbiorcami hurtowymi.

2. Rynek, na który koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji istnieje wspólny dla uczestników koncentracji rynek właściwy, a jest nim ogólnopolski rynek obrotu energią elektryczną.

Zgłaszający działają także na rynkach dystrybucji energią elektryczną. Rynki dystrybucji energii elektrycznej określane są jednak jako mające charakter ściśle lokalny. Rynki dystrybucji energii elektrycznej dla poszczególnych uczestników koncentracji mają charakter rozłączny, bowiem 33 spółki dystrybucyjne obejmują swoimi sieciami dystrybucyjnymi cały obszar kraju. Z tych względów jedynie rynek obrotu energią elektryczną jest rynkiem wspólnym dla uczestników koncentracji, gdyż działają na nim wszystkie strony transakcji i ma on charakter krajowy, nie lokalny. Tym niemniej – mając na uwadze fakt, iż zamierzona koncentracja doprowadzi do koncentracji dystrybutorów, których rynki geograficznie właściwe sąsiadują ze sobą – w dalszej części decyzji nastąpi analiza przedmiotowej transakcji również w tym aspekcie.

Organ antymonopolowy dokonał oceny wpływu przedmiotowej koncentracji na tak określony rynek właściwy w sprawie, mając za podstawę definicje zawarte w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie *zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334) :

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,
- b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:
- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
 - jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
 - indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.
- c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ad a) Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji nie ma rynku wspólnego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, gdyż udział podmiotów uczestników koncentracji nie przekracza w tym rynku 20 %. Należy zaznaczyć, iż na dzień 30 listopada 2002 r. koncesje na obrót energią elektryczną posiadało 288 podmiotów. Rynek ten, w ocenie regulatora rynku jakim jest Prezes URE, jest rynkiem konkurencyjnym, o czym świadczy wskazana wcześniej decyzja Prezesa URE zwalniająca podmioty działające na tym szczeblu z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia.

Organ antymonopolowy, rozpatrując niniejszą koncentrację uznał za właściwe przeanalizować udział Energetyki Poznańskiej S.A. – po przejęciu majątków pozostałych uczestników koncentracji – w lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w odniesieniu do rynku krajowego. Jakkolwiek rynki dystrybucyjne należy uznać za rynki rozłączne, to fakt, iż niniejsza koncentracja prowadzi do „połączenia” ze sobą rozłącznych dotychczas sieci dystrybucyjnych przemawia za tym, aby odnieść potencjał podmiotu powstałego w wyniku inkorporacji do innych podmiotów działających na rynku krajowym i potencjału całości rynku polskiego.

Dokonując przedmiotowej analizy, organ antymonopolowy odniósł łączną wartość rynków dystrybucyjnych – właściwych dla uczestników koncentracji - do wartości rynku krajowego, posługując się przy tym przedstawionymi poniżej kryteriami.

Podmiot	sprzedaż energii –ilość (%)
Energetyka Poznańska SA	5,5
Energetyka Szczecińska SA	2,6
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	3,1
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,3
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	1,6
Razem	14,1

Podmiot	przychód ze sprzedaży (%)
Energetyka Poznańska SA	6,2
Energetyka Szczecińska SA	2,7
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	3,2
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,5
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	1,9
Razem	15,5

Podmiot	liczba odbiorców (%)
Energetyka Poznańska SA	5,7
Energetyka Szczecińska SA	2,6
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	2,8
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,4
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	1,7
Razem	14,2

Podmiot	powierzchnia kraju (%)
Energetyka Poznańska SA	6,6
Energetyka Szczecińska SA	3,2
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	3,3
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	2,7
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	2,8
Razem	18,6

Podmiot	długość linii wysokiego napięcia (%)
Energetyka Poznańska SA	3,3
Energetyka Szczecińska SA	2,3
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	2,4
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,2
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	1,8
Razem	11,0

Podmiot	długość linii średniego napięcia (%)
Energetyka Poznańska SA	8,0
Energetyka Szczecińska SA	3,2
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	4,1
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	2,2
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	2,4
Razem	19,9

Podmiot	długość linii niskiego napięcia (%)
Energetyka Poznańska SA	7,7
Energetyka Szczecińska SA	2,3
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	4,2
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,9
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	2,1
Razem	18,2

Podmiot	sumaryczna moc transformatorów (%)
Energetyka Poznańska SA	4,2
Energetyka Szczecińska SA	1,9
Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA	1,9
Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	1,0
Zielonogórskie Zakłady Energetyczne SA	1,3
Razem	10,3

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienie pod żadnym względem łączny udział podmiotów biorących udział w koncentracji w lokalnym rynku dystrybucji odnoszonym do skali krajowej nie przekroczy 20%. Pod najistotniejszymi względami, czyli przychodu ze sprzedaży oraz wielkości sprzedanej energii udział w rynku oscyluje w granicach 14-16 %.

Ad b) Zamierzona koncentracja nie wywrze wpływu na rynek w układzie wertykalnym. Spowodowane to jest faktem, iż zgodnie z informacjami przedstawionymi przez zgłaszających, produkty wytwarzane przez jednego uczestnika koncentracji nie stanowią przedmiotu zakupu bądź sprzedaży dla drugiego uczestnika koncentracji.

Ad c) Mając na uwadze fakt, że na każdym z rynków dystrybucji, na których działają uczestnicy koncentracji, praktycznie ich udział w tym rynku zbliża się do 100 %, co przekracza ustawowy próg 40 %, należy uznać te rynki, za takie, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym.

1. Rynek lokalny dystrybucji energii elektrycznej, na którym obecna jest Energetyka Poznańska S.A.

Obejmuje on swoim zasięgiem geograficznym przede wszystkim część województwa poznańskiego oraz część województwa zachodniopomorskiego. W szczególności takie miasta jak: Czarnków, Piła, Wałcz, Wągrowiec, Złotów, Kościan, Leszno, Chodzież, Gniezno, Luboń, Olbryzko, Poznań, Puszczykowo oraz 116 okolicznych gmin.

Największymi dostawcami EPSA na tak określonym rynku dystrybucji energii elektrycznej w 2000 i 2001 roku byli:

dostawcy	procentowy udział dostaw w łącznej wartości zakupów EPSA			
	2000 rok		2001 rok	
	wielkość zakupu	udział	wielkość zakupu	udział
	MWh	%	MWh	%
PSE S.A.	4.314.952	67,41	3.986.608	59,51
PAK S.A.	1.065.288	16,64	955.204	14,26
Zespół Elektrociepłowni Poznańskich S.A.	590.485	9,23	648.050	9,67

Największymi odbiorcami EPSA na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w latach 2000 i 2001 byli:

odbiorcy	procentowy udział zakupów w łącznej wartości sprzedaży EPSA					
	2000 rok			2001 rok		
	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży
	MWh	%	zł/MWh	MWh	%	zł/MWh
PKP „Energetyka” Sp. z o.o.	253.199	4,61	202,52	252.240	4,59	219,51
Odlewnia Żeliwa w Śremie	71.825	1,31	162,68	71.700	1,31	191,68
MPK Poznań	64.779	1,18	188,01	65.986	1,20	202,31

2. Rynek lokalny dystrybucji energii elektrycznej, na którym obecna jest Energetyka Szczecińska S.A.

Obejmuje on swoim zasięgiem geograficznym część województwa zachodniopomorskiego oraz w bardzo znikomym zakresie część województwa pomorskiego. W szczególności takie miasta jak: Cedynia, Chojna, Dobra Nowogradzka, Chociwel, Dobrzany, Golczewo, Goleniów, Gryfice, Gryfmo, Ińsko, Kamień Pomorski, Lipiany, Łobez, Maszewo, Mieszkowice, Międzyzdroje, Moryń, Nowe Warpno, Nowogard, Płoty, Police, Pyrzyce, Resko, Suchań, Stargard Szczeciński, Szczecin, Świnoujście, Trzcieńsko Zdrój, Trzebiatów, Węgorzyno, Wolin oraz 51 okolicznych gmin.

Największymi dostawcami ESSA na tak określonym rynku dystrybucji energii elektrycznej w 2000 i 2001 roku byli:

dostawcy	procentowy udział dostaw w łącznej wartości zakupów ESSA			
	2000 rok		2001 rok	
	wielkość zakupu	udział	wielkość zakupu	udział
	MWh	%	MWh	%
PSE S.A.	2.165.998	73,35	1.819.119	60,97
PAK S.A.	519.474	17,59	575.030	19,27

El. Połaniec	118.130	4,00	13.438	0,45
El. Kozienice	39.803	1,35	288.611	9,67

Największymi odbiorcami ESSA na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w latach 2000 i 2001 byli:

odbiorcy	procentowy udział zakupów w łącznej wartości sprzedaży ESSA					
	2000 rok			2001 rok		
	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży
	MW	%	zł/MWh	MWh	%	zł/MWh
Zakłady Chemiczne Police S.A.	282.820	10,89	132,85	250.680	9,65	156,08
PKP „Energetyka” Sp. z o.o.	122.157	4,70	162,84	124.406	4,79	192,59
Fabryka Papieru Skolwin S.A.	118.569	4,56	136,26	127.062	4,89	164,55

3. Rynek lokalny dystrybucji energii elektrycznej, na którym obecny jest Zakład Energetyczny Bydgoszcz S.A.

Obejmuje on swoim zasięgiem geograficznym część województwa kujawsko-pomorskiego oraz znikomą część województwa pomorskiego. W szczególności takie miasta jak: Barcin, Brusy Bydgoszcz, Chojnice, Czersk, Gniewkowo, Inowrocław, Janikowo, Janowiec Wielkopolski, Kamień Krajeński, Kcynia, Koronowe, Kruszwica, Łabiszyn, Mogilno, Mroczka, Nakło n. Notecią, Nowe, Pakość, Sępólno Krajeńskie, Solec Kujawski, Strzelno, Szubin, Świecie, Trzemeszno, Tuchola, Więcbork i Żnin oraz 57 okolicznych gmin.

Największymi dostawcami ZEBSA na tak określonym rynku dystrybucji energii elektrycznej w 2000 i 2001 roku byli:

dostawcy	procentowy udział dostaw w łącznej wartości zakupów ZEBSA			
	2000 rok		2001 rok	
	wielkość zakupu	udział	wielkość zakupu	udział
	MWh	%	MWh	%
PSE S.A.	2.392.900	67,69	1.971.644	55,62
ZEC S.A.	584.547	16,53	568.853	16,05
PAK S.A.	315.975	8,94	383.828	10,83

Największymi odbiorcami ZEBSA na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w latach 2000 i 2001 byli:

odbiorcy	procentowy udział zakupów w łącznej wartości sprzedaży ZEBSA					
	2000 rok			2001 rok		
	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży
	MWh	%	zł/MWh	MWh	%	zł/MWh
Frantschach S.A.	326.659	10,50	138,63	279.731	8,99	174,91
Zakłady Chemiczne Zachem	290.426	9,33	136,07	270.224	8,68	165,35
Lafarge Cement Polska S.A.	176.040	5,66	139,40	145.279	4,67	166,34

4. Rynek lokalny dystrybucji energii elektrycznej, na którym obecny jest Zakład Energetyczny Gorzów S.A.

Obejmuje on swoim zasięgiem geograficznym przede wszystkim część województwa lubuskiego oraz znikomą część województwa zachodniopomorskiego. W szczególności takie miasta jak: Barlinek, Choszczno, Bębno Lubuskie, Dobiegniew, Drawno, Drezdenko, Gorzów Wlkp, Kostrzyn, Lubniewice, Międzychód, Międzyrzecz, Myślibórz, Ośno Lubuskie, Pełczyce, Ręcz, Rzepin, Skwierzyna, Słubice, Strzelce Krajeńskie, Sulęcín, Trzciel, Witnica oraz 39 okolicznych gmin.

Największymi dostawcami ZEGSA na tak określonym rynku dystrybucji energii elektrycznej w 2000 i 2001 roku byli:

dostawcy	procentowy udział dostaw w łącznej wartości zakupów ZEGSA			
	2000 rok		2001 rok	
	wielkość zakupu	udział	wielkość zakupu	udział
	MWh	%	MWh	%
PSE S.A.	1.074.103	71,72	958.557	62,70
PAK S.A.	190.593	12,73	228.251	14,93
Elektrociepłownia Gorzów S.A.	141.612	9,46	84.221	5,51

Największymi odbiorcami ZEGSA na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w latach 2000 i 2001 byli:

odbiorcy	procentowy udział zakupów w łącznej wartości sprzedaży ZEGSA					
	2000 rok			2001 rok		
	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży
	MWh	%	zł/MWh	MWh	%	zł/MWh
Kostrzyn Papier S.A.	109.590	8,12	146,28	108.342	8,02	167,06
PKP „Energetyka”						

Sp. z o.o.	48.574	3,60	190,71	45.978	3,40	223,50
Victualic Polska Sp. z o.o.	18.284	1,35	171,08	21.509	1,59	190,35

5. Rynek lokalny dystrybucji energii elektrycznej, na którym obecne są Zielonogórskie Zakłady Energetyczne S.A.

Obejmuje on swoim zasięgiem geograficznym część województwa lubuskiego. W szczególności takie miasta jak: Gozdnica, Gubin, Łęknica, Nowa Sól, Zielona Góra, Żagań, Żary oraz 32 okoliczne gminy.

Największymi dostawcami ZZESA na tak określonym rynku dystrybucji energii elektrycznej w 2000 i 2001 roku byli:

dostawcy	procentowy udział dostaw w łącznej wartości zakupów ZZESA			
	2000 rok		2001 rok	
	wielkość zakupu	udział	wielkość zakupu	udział
	MWh	%	MWh	%
PSE S.A.	1.177.460	63,60	1.114.960	59,31
Elektrownia Rybnik	572.010	30,90	510.055	27,13
EC „Zielona Góra”	41.436	2,24	88.052	4,68

Największymi odbiorcami ZZESA na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej w latach 2000 i 2001 byli:

odbiorcy	procentowy udział zakupów w łącznej wartości sprzedaży ZZESA					
	2000 rok			2001 rok		
	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży	wielkość zakupu	udział	cena sprzedaży
	MWh	%	zł/MWh	MWh	%	zł/MWh
Kronopol Sp. z o.o.	201.499	12,72	153,22	217.760	13,75	167,69
PKP „Energetyka” Sp. z o.o.	71.850	4,54	190,71	65.345	4,13	209,28
Hardex Sp. z o.o.	43.192	2,73	164,00	44.452	2,81	173,17

Poza Energetyką Poznańską SA koncesję na obrót energią elektryczną na terenie województwa wielkopolskiego posiadają następujące podmioty:

- Energetyka Kaliska S.A. z Kalisza,
- EnergoPartner Wielkopolska Sp. z o.o. z Poznania,
- Etfł Energo-Utech S.A. z Poznania,
- Huta Alumunin „KONIN” S.A. z Konina,
- PPHU ADM S.C. z Ostrzeszowa,
- Zakład Automatyki Przemysłowej ZAP S.A. z Ostrowa Wlkp.,

- Zakłady Metalurgiczne „POMET” S.A z Poznania,
- Zespół Elektrociepłowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. z Konina.

Koncesję na przesył na terenie tego województwa posiadają prócz EPSA następujące podmioty:

- Energetyka Kaliska S.A.,
- H.Cegielski –Energocentrum Sp. z o.o. z Poznania,
- Huta Aluminium „Konin” S.A. z Konina,
- PPHU ADM S.C.,
- Zakład Automatyki Przemysłowej ZAP S.A.,
- Zakłady Metalurgiczne „POMET” S.A,
- Zespół Elektrociepłowni Pątnów-Adamów-Konin S.A..

Poza **Energetyką Szczecińską SA** koncesję na obrót energią elektryczną na terenie województwa zachodniopomorskiego posiadają następujące podmioty:

- Zakład Energetyczny Koszalin S.A. w Koszalinie,
- Fabryka Papieru Szczecin-Skolwin S.A. w Szczecinie,
- Huta Szczecin S.A. w Szczecinie,
- Maszoperia Kołobrzeska Sp. z o.o. w Kołobrzegu,
- Zakłady Chemiczne Police S.A. w Policach,
- Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. w Szczecinie,
- Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A w Nowym Czarnowie.

Koncesję na przesył na terenie tego województwa posiadają prócz ESSA następujące podmioty:

- Zakład Energetyczny Koszalin S.A.,
- Fabryka Papieru Szczecin-Skolwin S.A. w Szczecinie,
- Huta Szczecin S.A. w Szczecinie,
- Maszoperia Kołobrzeska Sp. z o.o. w Kołobrzegu,
- Zakłady Chemiczne Police S.A. w Policach,
- Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. w Szczecinie,

Poza **Zakładem Energetycznym Bydgoszcz SA** koncesję na obrót energią elektryczną na terenie województwa kujawsko-pomorskiego posiadają następujące podmioty:

- Zakład Energetyczny Toruń S.A. w Toruniu,
- Elana S.A. w Toruniu,
- Elektrociepłownie Kujawskie Sp. z o.o. w Inowrocławiu,
- Grudziąckie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil S.A. w Grudziądzu,
- Inowrocławskie Zakłady Chemiczne Soda Mątwy S.A. w Inowrocławiu,
- Janikowskie Zakłady Sodowe Janikosoda S.A. w Janikowie,
- Lafarge Wapno Sp. o.o. w Piechcinie,
- P-Line Sp. z o.o. w Młyńcu II,
- Tofama S.A. w Toruniu,
- Zakłady Azotowe Anwil S.A. we Włocławku.

Koncesję na przesył na terenie tego województwa posiadają prócz ZEBSA następujące podmioty:

- Zakład Energetyczny Toruń S.A.,
- Elana S.A. w Toruniu,
- Elektrociepłowni Kujawskie Sp. z o.o. w Inowrocławiu,
- Grudziąckie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil S.A. w Grudziądzu,
- Inowrocławskie Zakłady Chemiczne Soda Mątwy S.A. w Inowrocławiu,
- Janikowskie Zakłady Sodowe Janikosoda S.A. w Janikowie,
- Lafarge Wapno Sp. o.o. w Piechcinie,
- Fabryka Papieru Szczecin-Skolwin S.A. w Szczecinie,
- Tofama S.A. w Toruniu,
- Toruńskie Zakłady Urządzeń Młyńskich „Spomasz” S.A. w Toruniu.

Poza **Zakładem Energetycznym Gorzów S.A. i Zieleniogórskimi Zakładami Energetycznymi SA** koncesję na obrót energią elektryczną na terenie województwa lubuskiego posiadają następujące podmioty:

- Kostrzyn Paper S.A. w Kostrzynie n/O,
- Zakład Energoelektryczny Energo-Stil Sp. z o.o. w Gorzowie.

Koncesję na przesył na terenie tego województwa posiadają prócz ZEGSA oraz ZZESA wymienione wyżej podmioty:

Wymienieni przedsiębiorcy, którzy uzyskali w ostatnim czasie koncesje na obrót i przesył energią elektryczną, są konkurentami uczestników koncentracji na określonych wyżej rynkach lokalnych, choć należy dodać, iż w chwili obecnej konkurencja na tym rynku ma charakter potencjalny. Związane jest to również z tym, iż na lokalnych rynkach dystrybucji energii elektrycznej istnieją, co do zasady, jedynie urządzenia przesyłowe jednego zakładu dystrybucyjnego. Konkurenci działający na rynku lokalnym obok któregokolwiek z uczestników tej koncentracji w obszarze dystrybucji energii elektrycznej wykorzystują częściowo sieć tego podmiotu.

Obecnie określone powyżej rynki dystrybucji energii elektrycznej znajdują się w fazie pełnego ukształtowania. Ze względu na rodzaj produktu, jakim jest energia elektryczna oraz jego homogenny charakter nie można przewidywać szybkiej zmiany preferencji odbiorców. Każda bowiem zmiana źródła energii związana jest z kosztami i nie zawsze, w obecnej sytuacji energetycznej Polski, przewidywalna finansowo.

EPSA, ESSA, ZEBSA, ZEGSA, ZZESA rozróżniają następujące grupy odbiorców:

- A (odbiorcy zasilani z sieci dla napięcia wysokiego),
- B (odbiorcy zasilani z sieci dla napięcia średniego),
- C (odbiorcy zasilani z sieci dla napięcia niskiego),

- G (odbiorcy zasilani niezależnie od poziomu napięcia – gospodarstwa domowe),
- R (odbiorcy, których instalacja nie jest wyposażona w układ pomiarowo-rozliczeniowy, niezależnie od poziomu napięcia sieci – krótkotrwałe pobory energii)

Zestawienie ilościowe liczby odbiorców z uwzględnieniem poszczególnych grup taryfowych przedstawia poniższa Tabela:

Grupa taryfowa		EPSA	ESSA	ZEBSA	ZEGSA	ZZESA	Razem P-5
A	Ilość odbiorców [szt]						
	Sprzedaż energii [MWh]	80 544	397 783	862 635	257 460	0	1 598 422
	Przychody [tys. zł]						
B	Ilość odbiorców [szt]						
	Sprzedaż energii [MWh]	2 412 409	965 192	908 310	448 663	764 555	5 499 129
	Przychody [tys. zł]						
C	Ilość odbiorców [szt]						
	Sprzedaż energii [MWh]	1 336 297	551 118	571 131	275 061	355 659	3 089 266
	Przychody [tys. zł]						
G	Ilość odbiorców [szt]						
	Sprzedaż energii [MWh]	1 663 005	683 566	770 312	369 145	463 414	3 949 442
	Przychody [tys. zł]						
R	Ilość odbiorców [szt]						
	Sprzedaż energii [MWh]	582	491	111	47	58	1 289
	Przychody [tys. zł]						
	Ilość odbiorców [szt]						

Razem	Sprzedaż energii [MWh}	5 492 837	2 598 150	3 112 499	1 350 376	1 583 686	14 137 548
	Przychody [tys. zł]						

Co do zasady cena energii elektrycznej powinna być istotnym parametrem struktury popytu. Obecnie w związku ze stanem liberalizacji rynku energii elektrycznej a w szczególności z niskim rozpowszechnieniem zasady TPA, cena energii odgrywa raczej niewielką rolę. Dopiero po pełnej liberalizacji, jej znaczenie jako decydującego parametru powinno wzrosnąć. Całkowita liberalizacja rynku energii elektrycznej spowoduje wejście na lokalne rynki dystrybucji energii elektrycznej innych przedsiębiorców i wymusi na EPSA, ZEBSA, ESSA, ZEGSA i ZZESA udostępnienie konkurentom swojej sieci energetycznej dla przesyłu energii.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Przepis art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca (test dominacji),
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona (test istotnego ograniczenia konkurencji).

Ostatnie wyroki Trybunału Europejskiego wskazują, iż przy ocenie skutków koncentracji na rynek powinno uwzględniać się pogłębione analizy rynku i stosować w większym zakresie test istotnego ograniczenia konkurencji. Test dominacji nie uwzględnia bowiem takich elementów analizy jak: bariery wejścia na rynek, rynkowa siła nabywców, sposób zorganizowania dystrybucji, zróżnicowanie i innowacyjność produktów oraz stan rozwoju rynku.

Przedmiotowa koncentracja dotyczy w istocie specyficznej struktury rynku jaką jest dystrybucja energii elektrycznej. Działalność przesyłowa energii do odbiorców końcowych odbywa się w warunkach monopolu. Ma on dodatkowo charakter monopolu naturalnego (sieciowego) wynikającego z ekonomii skali. Przedsięwzięciem nieopłacalnym byłoby bowiem dublowanie istniejącej sieci, co wiąże się z utrudnieniami natury technicznej, ale przede wszystkim finansowej. Tym samym monopol uczestników koncentracji (przynajmniej w zakresie działalności przesyłowej) ma charakter ustabilizowany. W tym zakresie wprowadzenie konkurencji jest praktycznie niewykonalne.

Podkreślić jednak należy, iż na brak możliwości konkurencyjnych w tym zakresie nie ma wpływu koncentracja, jaka zamierzają przeprowadzić Wnioskodawcy. Bez względu na to, czy pozostaną oni w dotychczasowej strukturze, czy dokonają

połączenia, możliwości konkurencyjne innych podmiotów w zakresie świadczenia usług przesyłowych na niskich napięciach na tym rynku geograficznym będą identyczne.

Jeśli chodzi o możliwości konkurencyjne w odniesieniu do sprzedaży energii odbiorcom końcowym, to duże znaczenie ma tutaj praktyczne wejście w życie zasady TPA. Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie harmonogramu uzyskiwania przez poszczególne grupy odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych przewiduje, iż nawet „odbiorcy domowi” uzyskają dostęp do usług przesyłowych z dniem 5 grudnia 2005 r. Rzeczywiste wprowadzenie zasady TPA może więc osłabić pozycję uczestników koncentracji na rynku, zważywszy zwłaszcza na liczbę podmiotów, które posiadają koncesję na obrót energią elektryczną. Tym samym, patrząc na przedmiotowy rynek w ujęciu dynamicznym należy stwierdzić, iż pozycja rynkowa Wnioskodawców może ulec osłabieniu, a przez to zamiaru konsolidacji nie należy uznawać za dążenie do zwiększenia potencjału kosztem konkurencji, lecz za dążenie do efektywnego sprostania tej konkurencji.

Rozpatrując przedmiotową koncentrację pod kątem uzyskanego przez Energetykę Poznańską S.A. potencjału rynkowego, organ antymonopolowy wziął pod uwagę projektowany kształt podsektora dystrybucji energii elektrycznej w Polsce. Zgodnie z przyjętym w grudniu 2002 r. „Programem realizacji polityki właścicielskiej ...” Grupa P-5, tworzona na bazie uczestników niniejszej koncentracji, będzie jedną z kilku grup tego typu funkcjonującą na rynku polskim, a jej potencjał nie będzie odbiegał od potencjału innych dużych spółek dystrybucyjnych. I tak, zgodnie z zamierzeniami Ministra Skarbu Państwa, na bazie istniejących spółek dystrybucyjnych powstaną dodatkowo następujące podmioty:

- ✓ Grupa G-8 (Energetyka Kaliska, Zakład Energetyczny Koszalin, Zakład Energetyczny Słupsk, Zakład Energetyczny Toruń, Zakład Energetyczny Płock, Zakład Energetyczny Elbląg, Zakład Energetyczny w Olsztynie, ENERGIA)
- ✓ Grupa L-6 (Zakład Energetyczny Białystok, Zakład Energetyczny Warszawa-Teren, Zakłady Energetyczne Okręgu radomsko-Kieleckiego, Lubelskie Zakłady Energetyczne, Zamojska Korporacja Energetyczna, Rzeszowski Zakład Energetyczny)
- ✓ Grupa K-7 (Łódzki Zakład Energetyczny, Zakład Energetyczny Łódź-Teren, Zakład Energetyczny Częstochowa, Będziński Zakład Energetyczny, Beskidzka Energetyka, Zakład Energetyczny Kraków, Zakład Energetyczny Tarnów)
- ✓ Grupa W-5 (Zakład Energetyczny Legnica, Zakład Energetyczny Wrocław, Zakład Energetyczny Jelenia Góra, Zakład Energetyczny Wałbrzych, Zakład Energetyczny Opole).

Udział tych grup energetycznych oraz Grupy P-5 mierzony według kryterium wolumenu sprzedaży, ilości odbiorców oraz obszaru kraju przedstawiają poniższe tabele:

Grupa	Wolumen sprzedaży
P-5	14,43%
G-8	16,11%
W-5	11,05%
L-6	19,00%
K-7	23,65%

Grupa	Ilość odbiorców
P-5	14,31%
G-8	16,97%
W-5	10,44%
L-6	24,21%
K-7	21,79%

Grupa	Obszar kraju
P-5	18,60%
G-8	23,86%
W-5	8,77%
L-6	33,84%
K-7	13,47%

Jak wynika z powyższych zestawień potencjał Grupy P-5 na polskim rynku nie będzie odbiegał wzwyż od innych grup energetycznych.

Zdaniem organu antymonopolowego wskutek planowanej koncentracji nie dojdzie do ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Stan konkurencji na tym rynku zależeć będzie od zupełnie innych czynników, przede wszystkim od stopnia liberalizacji rynku energii elektrycznej w Polsce i od rzeczywistego wprowadzenia w życie zasady TPA.

Przedmiotową koncentrację należy zatem traktować jako przygotowanie do pełnej liberalizacji rynku energii elektrycznej, na którym nie będą obowiązywać kontrakty długoterminowe oraz upowszechni się zasada TPA. Na takim rynku, podlegającym silnej konkurencji, uczestnicy tego rynku nie mogą sobie pozwolić na kierowanie się innymi kryteriami doboru kontrahentów niż cena – to ona ma decydujący wpływ i pozwala na wystąpienie z korzystną ofertą dla klientów. Takie postępowanie gwarantuje utrzymanie się na silnie konkurencyjnym rynku.

Rozpatrując przedmiot ową koncentrację organ antymonopolowy przeanalizował również ewentualne zagrożenia dla konsumentów, jakie mogą łączyć się z przedmiotową konsolidacją. Analiza ta jednoznacznie wskazuje, iż nowopowstały podmiot będzie poddany tym samym mechanizmom zabezpieczającym przed nadużyciem swojej siły rynkowej, jakim podlegają i w chwili obecnej uczestnicy przedmiotowej koncentracji. Kwestią kluczową w tej mierze jest zapobieżenie nadmiernemu wzrostowi cen. Kwestia ta jest jednak pod nadzorem Prezesa URE, który zatwierdza i kontroluje taryfy przedsiębiorstw energetycznych. Prezes URE, w

przypadku przedstawienia przez przedsiębiorcę taryfy zawierającej zawyżone ceny, ma obowiązek – wynikający z *Prawa energetycznego* - jej odrzucenia.

Ponadto, rozpatrując wpływ zamierzonej koncentracji na odbiorców końcowych należy zauważyć, iż konsumenci dzięki opisywanej transakcji mogą zyskać lepszą ofertę usług. Obniżenie kosztów wynikające z połączenia pozwoli Grupie P-5 na inwestycje w infrastrukturę przesyłową, co w efekcie powinno doprowadzić do redukcji ilości i długości czasu awarii, jak również redukcji obciążeń środowiska naturalnego.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* nie powodując ograniczeń dla konkurencji i nie grożąc w swych skutkach kontrahentom.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję, na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

PREZES
Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Cezary Banasiński
Pr. Cezary Banasiński

Otrzymuje:

Pani
Arletta Przybecka-Grobelna
Energetyka Poznańska S.A.
ul. Nowowiejskiego 11
60-967 Poznań

Andrzej Graduski
D Y A L N I C O R
Departament ds. Regulacji Energetyki